

Εφ. Η ΠΡΟΤΗ 5-5-90

διαβάζει στα δοκίμιά του ο Γεράσιμος Λυ- ποιητή οι φολκλορολόγιοι, όσοι δοκίμασαν «αθώωσει» κάποιον από τους δύο. «Ο λόγος ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΜΠΟΥΚΑΛΑΣ

Μαρία Λαμπαδαρίδου -
Πόθου: «Μυστικό
Πέρασμα»
Εκδόσεις «Αστρολάβος /
Ευθύνη», Αθήνα 1989, σελ.
52

Η ΜΑΡΙΑ Λαμπαδαρίδου - Πόθου ανήκει στις λίγες ποιήτριες που το έργο τους έχει ως αφετηρία την Πίστη σε μια μεταφυσική πραγματικότητα. Η ποιητική της θεώρηση έχει τη δική της διαίσθηση για τον κόσμο και η ποιησή της, στην εξελικτική της πάντοτε πορεία, θυμίζει ολοένα Αποκαθήλωση και Μεγάλη Παρασκευή.

Η ποιήτρια, πιστή στην ανάμνηση αυτού που προϋπήρξε, πλέει στις λίμνες και διασχίζει τους ποταμούς των αιμάτων στ' ανεξίχνιαστα τοπία των μυστικών της προσεγγίσεων και μέσα από «μυστικά» και μυστηριώδη «περάσματα» περνάει στην άλλη διάσταση του «αναπόδεικτου» χρόνου. Οδυνήρη περιπέτεια σε μιαν άλλη σφαίρα, στον «Άλλο Καιρό», όπου βρίσκονται τα αρχέτυπα των πραγμάτων του κόσμου τούτου: την απογειώνει. Κι εκεί στροβιλίζεται πάνω στην καμπύλη του σύμπαντος κόσμου της σε μιαν απόπειρα ερμηνείας του θα-

νάτου, σε μια προσέγγιση και συμφιλίωση. Και κατορθώνει την οικείωση.

Ετσι οι λέξεις, οι φράσεις, τα ποιητικά μέρη αρθρώνονται σε διάφανους αιματινούς κύκλους στις παρυφές του ονείρου. Κι εδώ, όπως και σε όλη την ποιητική της δημιουργία, η Μαρία Λαμπαδαρίδου - Πόθου κινείται μέσα σ' ένα ιδιόμορφο ποιητικό περιβάλλον, σ' ένα τοπίο μαγικό. Χαίρεται και πλάθει τον κόσμο της με μιαν ονειρική αθώτητα. Συλλέγει τα σκόρπια μέλη της ψυχής της, λακτίζοντας την πεζότητα του φθαρτού μας κόσμου. Συναντιέται έτσι και ζει με τα αγαπημένα της πρόσωπα στο χώρο του Αιώνιου, απολαμβάνει την ουτοπία της αιωνιότητας μέσα στο μεταφυσικό της παραλήρημα με τη βεβαιότητα πως αγγίζει την ουσία των πραγμάτων. Φτάνει στη δική της Αποκάλυψη με το δικό της τρόπο, με την τέχνη της. Πρόκειται για μια ποιητική μετάσταση και οδυνήρη προσέγγιση του Θανάτου μέσα από το φως μιας άλλης διάστασης.

Αν και οι καταβολές της οι ποιητικές είναι ευδιάκριτες κι οι αναφορές της προφανείς, κι ως ένα βαθμό και οι

δεσμοί και οι εξαρτήσεις της από τις ποιητικές πηγές της, η ποιήτρια έχει τη δύναμη να δημιουργεί το δικό της σύμπαν. Υπάρχει, δηλαδή, ο ομφάλιος λώρος που δεν έχει αποσπαστεί από την ποιητική μήτρα, αλλά λειτουργεί ως σπερματικός λόγος. Ετσι η ποιήτρια δεν χάνεται στους λαβυρίνθους των μεταφυσικών της αναζητήσεων. Κυκλοφορεί άνετα στα άδυτα των μυστικών τοπίων της, βρίσκει τα «Μυστικά περάσματα» και φτάνει ως εκεί «που λυγίζει ερωτικά μια καμπύλη από Θεό και Σύμπαν» (σ. 8), βρίσκει τη μυστική διόδο που πάει «στον άλλο Καιρό» (σ. 14), στην άλλη διάσταση του κόσμου. Οπλα της το φως και ο υάκινθος. Οδηγός της η «αγωνία του αιματος», ο αποθησαυρισμένος μέσα της πόνος, ρόδο κι η ίδια του δικού της πόνου, του δικού της αιματος, που οι ατελείωτοι σταλαγμοί του ορίζουν τον ορατό και τον αόρατο κόσμο μέσα στον υπαρξιακό της κύκλο.

Η ΜΑΡΙΑ Λαμπαδαρίδου - Πόθου στο βιβλίο της «Μυστικό Πέρασμα» ξεπερνάει τον εαυτό της, είναι όμως δεσμία του ορά-

ματος μέσα στη δίνη του υπαρξιακού της ολοκαυτώματος, του αιμάτινου αγώνα. Κι ακούμε τον αδιάλειπτο σιγανό, τρυφερό, διακριτικό της θρήνο, έναν αέναο επιτάφιο θρήνο, τόσο γοητευτικό, μέσα από την καθαρή ποιητική φωνή της, καθώς αρθρώνεται σε «σχήμα λάμψης» (σ. 22) και φωτίζει το ζόφο της Μεγάλης Παρασκευής της ψυχής της...

Ωστόσο η ποιήτρια δεν μένει στο προσωπικό της δράμα. Ο πόνος κι η οδύνη της είναι και για τα παιδιά όλου του κόσμου. Είναι και για «το αίμα που ρέει στους δρόμους / παρασέρνοντας τα παιδικά μάτια» (σ. 23), εκατομμύρια παιδικά μάτια που σβήνουν κάθε μέρα και χάνονται μέσα στους ποταμούς και τις λίμνες του αιματος των αθών του κόσμου μας... Κι η φωνή της άλλοτε είναι πονεμένη, άλλοτε φωνή αγωνίας, πάντοτε τρυφερή μοιάζει «λυμένο σήμαντρο που κλαίει ακόμα» (25), καθώς αναδύεται κι η ίδια έωλη, ξυπόλυτη μέσα από «μυστικά Φθινόπωρα και κόμβους αιματος (...) στα εφήμερα τοπία του

πεπληρωμένου Χρόνου» (σ. 33).

Κάποτε όμως τη βλέπουμε στις μυθικές ακρογιαλιές του νησιού της, της γυμνής κι αξιαγάπητης Λήμνου, να περπατά και σιγά ν' απογειώνεται μέσα σ' ένα σύννεφο αιμάτινο διαφανή και να τριγυρνά, ψάχνοντας για την αιωνιότητα «ενός χρόνου αναπόδεικτου» (σ. 45), εκεί που το φως διαστέλλεται σε ιριδισμούς χρωμάτων του αιματος. Και δίνει διέξοδο στο αδιέξοδο του αναπότρεπτα τραγικού γεγονότος του Θανάτου: μπαίνει στην τροχιά της καμπυλότητας του Χρόνου, παράλληλα προς την καμπύλη του Σύμπαντος Κόσμου μας!

Γοητευτικό και παρήγορο το όραμα της ποιήτριας: ακολουθώντας την καμπύλη του χρόνου μετέχουμε της αιωνιότητας με την έννοια πως προϋπήρξαμε, υπάρχουμε, άρα θα εξακολουθήσουμε να υπάρχουμε σε μιαν άλλη σφαίρα. Ο μοναδικός τρόπος οικείωσης με το αναπόφευκτο γεγονός του Θανάτου, που είναι η μόνη σίγουρη πραγματικότητα.

ΕΛΕΝΗ ΧΩΡΕΑΝΘΗ